

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „
Egyon szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzori hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Temetés halott nélkül.

Debreczen, márczius 16.

(R. A.) Megint halottja van Magyarországnak. Nem a természet rendje szerint követte elődeit a sirba, hanem a nemzeti kaszinó becsületbiróságának határozata folytán.

Dániel József nem az első, de nem is az utolsó halottja volt a mai társadalomnak. Még frissen az emlékezetünkben él Jakabffy Tódor esete, kit ugyan-csak a nemzeti kaszinó tagjaiból alakult becsületbiróság diszkvalifikált, s a ki éppen ennek következtében röpitett golyót agyába.

A nemzeti kaszinó tagjai előtt a halál megváltja nemcsak a szenvedéseket, hanem a becsületlenséget is. Ez azonban hazugság, mivel a becsületlen ember akkor is becsületlen marad, ha a nemzeti kaszinó tagja, akkor is, ha nem.

Ha Jakabffy Tódor az lett volna, úgy súlyosabban büntette magát, mint a hogyan megérdemelte volna is, de a következmények azt mutatták, hogy ártatlan volt.

Ki volt hát a vétkes? Az, a ki a halálba üldözte.

A gyilkost elítéli a törvény betűje — mondják.

Nem igaz! Hazugság! — a modern gyilkost nem itélik el, az szabadon jár és közbecsülésben részesül, azaz csak a nemzeti kaszinó tagjai részéről, kik az erkölcsi halott közvetlen gyilkosát, azt, ki a kétségbeesett, s magát becsületlennek képzelő embert a halálba kergette, becsületlennek tartják, megtürik maguk között.

A halottat elsirattuk, s az élő gyilkos felett ítélkezett a társadalom. Az ítélet nem volt felmentő, de nem is lesújtó.

Ezt megbocsájthatjuk a társadalomnak, hiszen olyan ferde a mai világnézet, hogy ítélete, mely néha a törvényt is szigorúbb, nem vehető józan ember kritikája alá.

És mi sem vesszük annak, hiszen nem is vehetjük, a míg a társadalmi osztályrendszer össze nem omlik, s meg nem alakul azon az új idők viharában anynyira óhajtott politikai és társadalmi egyenlőség.

Halottat kell siratnunk újból, egy erkölcsi halottat, ki most betegen fekszik, s agyában talán az öngyilkosságot forgatja, hogy kiengesztelje azzal azt a társadalmat, melyben eddig élt, s családját, mely e ferde eszméknek hódol.

Fáj az nekünk nagyon, hogy el kell vesztienünk újból egy embert, ki talán még szolgálatot tehetett volna ennek az

agyon süjtött, magyar nemzetnek, melynek ugyanis olyan kevés fia van.

Még jobban fáj azonban az a tudat, hogy köznemesi családunk egyik fiát kellett elveszitenünk, mert hiszen hazánk történelméből eléggé jól tudhatjuk, hogy mennyit köszönhetünk a köznemesi családoknak kik közül a Hunyadiak is származtak.

Az önvédelmi harcban ezek a köznemesi családok voltak a szabadság leg-hűbb apostolai; a vértanuk nagy részét ők szolgáltatták, s ilyen köznemesi család sarja volt a magyar nemzet legnagyobb fia volt is, az emlékezetében is áldott Kossuth Lajos!

Azóta a közszereplés teréről nagy részt lezorultak. A kormánypárti, házi politika, a vagyoni tönkrejutás kényszerítette őket leginkább a helyzettel való megalkuvás politikájára.

Az ősi köznemes családok utódai nagyrészt hitvány stréberék lettek, s a mi kedvezményt elveszítettek a hűbéri-ség romba dőlésével, a kártyán akarták visszanyerni.

Egy Jakabffy Tódornak nem sikerült. — Tönkre jutott és főbe lőtte magát.

Ezzel kiegyenlítette büneit — a nemzeti kaszinó szerint.

Ha Dániel József bűnös, halálával szintén megválthatná büneit, de ő azt hangoztatja, hogy ártatlan!

Ez gondolkozóba ejt. A törvény betűje is halálra ítelt már ártatlanul, hát a nemzeti kaszinó tagjaiból alakult becsületbiróság hogy ne tévedne? És most nemcsak lévedett, hanem vétkezett is, mivel a szavazatok egyenlően oszolván meg, elnöki döntéssel halálos ítéletet mondtak.

A legfelsőbb bíróság, a kir. kuria mikor halálítéletről van szó, s a szavazatok egyenlően oszolván meg, mint Óay Lajos mondta, nem hoz halálos ítéletet.

Hogyan hozott hát olyat a nemzeti kaszinó becsület bírósága? Hát annak több joga van a halálos ítélet kimondására mint a legfelsőbb ítélő fórumnak? Egy becsületbiróság elnöke jogosítottabb az ítélet kimondására mint a kuria elnöke?

Szegény Széchenyi István gróf! — egy ilyen kegyetlen társadalmi törvényezék felállításán fáradoztál te? — Ilyen lebegett a te szemeid előtt?

Ha látnád ezt, te lennél az első, ki tiltakoznál ez ellen a társadalmi törvénykezés ellen, mely a milyen jogosulatlan éppen olyan igazságtalan is, mert hiszen ez arculcsapása az emberi, az isteni törvényeknek!

De ha ítéltek is, hát mért ítéltek? Bizonyítékok alapján?

Mik a bizonyítékok hát a szerencsétlen erkölcsi halott ellen? Hiszen a nélkül a törvényszék sem mond ítéletet? Mi joga micsoda erkölcsi alapon itél hát egy becsület bíróság, s annak is csak az elnöke?

Nem csak arczpirító, hanem felháborító is ezen eljárás, mert hiszen így csak a középkorban ítélkeztek úgy a hogy a velencei hires tanács, s az is csak álarcz alatt!

Ezzel az ítélettel pedig még a durva középkort is tulszárnyalja a nemzeti kaszinó, melynek pedig büneinél fogva sincs joga az ítélkezéshez.

Nagyon jól teszi Dániel József családja, ha nem nyugszik bele a lesújtó ítéletbe és felelbezik a közvéleményhez. Ha csakugyan bűnös, az is megbünteti, de akkor is csak — bizonyítékok alapján.

Akkor volna csak igazán bűnös Dániel József, ha végrehajtaná önmagán egy jogosulatlan forum ítéletét. Ha vétkezett, bűnhődjék, de ne halálával váltsa meg büneit, mint mások, kik czimeres gazember létükre tagjai voltak a nemzeti kaszinónak.

Hát lehet-e erkölcsi testület az s birhat-e ítélkezési joggal, a mely most is csak három szavazattal tiltotta ki a kártyaszobáiból a rendőrileg amugy is üldözött hazárdjátékot?

A képviselőház mai ülése. A filloxera által felpusztított szőlőbirtokok felújításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását mai ülésében is folytatta a képviselőház. Felszólaltak Szederkényi Nándor, Darányi Ignác, Eötvös Károly, Issekutz Győző.

Bankszabadalmi tárgyalások. A bankszabadalom megújítása ügyében a jegybank körében folyó tanácskozások hirtelen megszakadtak, mivel Madarassy Pal magyar alkormányzó beteg lett. A tárgyalásokat csak akkor folytathatják, ha az ő állapota jobbra fordul, amit körülbelül esütörtökre remélnék. A bizottság egyébként eddig csak általános kérdéseket tárgyalt. — Az eddigi megállapodások szerint a jegybank átirata a két kormányhoz formájában igen előzékeny, de érdemileg ridegen elutasító lesz. A jegybank sem pénzügyi, sem szervezeti tekintetben nem hajlandó elfogadni a két kormány javaslatát.

KÜLFÖLD.

Német birodalmi gyűlés szünete. A Vossische Zeitung jelenti, hogy az újabb dispoziciók szerint a birodalmi gyűlés e hó 28-ától april 14-ig nem tart gyűléseket.

Gyűjtés a sebesültek javára. Az afrikai olasz hadjáratban megsebesült katonák javára nagy aranyu gyűjtéseket folytatnak az Oroszországban lakó olaszok

Kossuth-szobor Bárádon.

Két esztendeje van annak, hogy a magyar nemzet atyja a sirban fekszik. Halála megdöbbentette az egész nemzetet, mely a fájdalom által a legnagyobb mértékben felkelte részvét behatása alatt gyűjtést indított egy, az ország szívében felállítandó Kossuth-szobor létesítése végett. Am e mellett az egyes városok a maguk szűk körében szintén megindították az akciót arra nézve, hogy falai között létesítsenek egy-egy szobrot a legnagyobb hazafinak.

A legelső Kossuth-szobrot Dunapataj községe létesítette, a másodikát Báránd községe. Ennek a szobornak az ünnepélyes leleplezése illetve felavatása márcz. 15-én ment végbe Bárádon Kossuth Ferencz, Illyés Bálint és Lakatos Miklós képviselők részvétele mellett.

A Báránd község által létesített Kossuth szobor a maga arányában tetszetős külsejű. A talapzat anyaga süttöi gránit; ennek tetején nyugszik Kossuth Lajosnak ércbe öntött mellszobra; az egész monumentum három méter magas és két méter széles. csinos vasrácscsal van körülvéve. A szobor a piac közepén áll, s a talapzata egyik oldalán e felírás olvasható:

Kossuth Lajosnak
a szabadság, egyenlőség és testvériség apostolának emelte Báránd község polgársága.

A szobor másik oldalán a következő vers van a talapzatba vésvé:

Sok szenvedést láttunk egy ezredéven át
Nyögte Árpád földje ellenség táborát
De hazánkra újabb ezredévek kelnek,
Ha Kossuthtól tanul nepe honszerelmet!

Kévéssel 1 óra előtt robogott be a Budapest felől érkező személyvonat, mely Kossuth Ferenczet, Illyés Bálintot és Lakatos Miklóst hozta.

A község folytonos és meg-megújuló eljenzése között léptek le a képviselők a vonatról, a melynek utasai szintén résztvettek

az ovációkban. A zaj elűlte után előállt a falu ószhaju, tiszteletreméltó főbírája, Futó János s egyszerű, de őszinte szavakkal üdvözölte Kossuth Ferenczet.

Hosszas eljenzés követte az öreg bíró szavait, a kinek Kossuth Ferencz, miután kezelt fogott vele, a következőleg válaszolt:

Tisztelt Polgártársak!

Az önök főbírája azt mondta, hogy ő biztos benne, mikép én is úgy érzek, mint Báránd községének lakossága, hogy az én szívemben is olyan szív dobog, mint az övében. Ez így is van. Én, a ki 44 évig voltam hontalan, e nagy idő alatt is megőriztem a szívemet, édes magyar nyelvemet, s összes érzéseimet ide hazaboztam, hogy azokat Magyarország felvirágoztatására értékesítem, hogy békés uton érjem el azt a magas szűz célt, melyet édes atyám el nem érhetett. Ebben a küzdelemben nekem számítanom kell a polgárságra, mert a népakarat az, mely keresztül vihet mindent. Kérem a polgárságot, segítsék nekem visszavivni hazánk teljes szabadságát. Eljének!

Daczára a kesergő időnek, s a feneketlen sornak; a bevonulás igen szép képet nyújtott. Elöl a tekintélyes bandérium, utána a kocsik, mely Kossuth Ferenczet vitte, s az egyéb kocsik, fogatok hosszú sora, a közönség a két oldali járón vonult a község a két oldali járón vonult a község felé, folytonosan eljenzve kiváló vendégeit. Az asszonyok kendőket lobogtattak Kossuth Ferencz felé, némelyek pedig könyeztek, amikor reá néztek. A menet a diadalkapun át haláda a község-háza előtt állapodott meg, hol Kossuth Ferencz és képviselőtársai tesszállottak kocsijaikról s a tanácsterembe mentek.

Kedves kép tárult fel itt az érkező előtt. Mintegy hatvan fehér ruhás leány állott két oldalt sorfalat, várva a község magas vendégeit. Mikor azok beléptek, lelkes eljenzést hallattak, majd előállt az ő szónokuk, Kiss B. Ilona, kezében a Kossuth Ferencznek szánt virágoskorral. — A kis szószóló bájos gyermek, a ki minden elfogadás nélkül, bátran mondta el a maga által készített csinos beszédet, mely élénk tetszést keltett a hallgatóság körében.

Az ünnepély színhelye — a szobor előtti

tér — akkor már úgy megtelt hallgatósággal, hogy alig lehetett ott mozogni. Közvetlenül a szobor körül a fiatalság vont kordont. Elöl a fehér ruhás leányok, a háttérben a száztalaj ifjusági énekkar foglalt helyet. Az emelvényen foglaltak helyet:

Kossuth Ferencz, Illyés Bálint, Lakatos Miklós orsz. képviselők, továbbá Szabó József ref. lelkész, Futó József jegyző, Szokoly Tamás, Darvay Ferencz, továbbá Weiterschütz Janos főszolgabíró, Nadányi Miklós stb. A Kossuth-szobor talapzatát virágok és koszorúk borították.

Az ünnepélyt az ifjusági dalárda nyitotta meg „Kossuth Lajos sirhalmára” című dallal. Utána Szabó József bárándi ev. ref. lelkész mondott gyönyörű emlékbeszédet, a melynek hatását fokozta, értékét emelte a vonzó előadás.

Ezután Futó József, a község érdemes jegyzője állott fel és átvette a szoborrácsolat ajtajának kulcsát s ezzel jelképeleg a szobrot is. Röviden, de lelkesen szólott a néphez s szavaival hatást keltett.

„Kossuth Emlékezete.”

címet viseli az az igazán költői szárnyalású óda, amely Illyés Bálintot vallja mestereül s amelyet Ajtaly Lajos tanító szavalt el szépen, átgondoltan.

Mig el sem hangzottak a lelkes eljenzések, s a háttérben már is felcsendült az ifjusági énekkar dala, a „Hazádnak rendületlenül”... azt már aztán mindenki énekelte.

Az eső e közben csendes szitálni kezdett, úgy hogy Kossuth Ferencz kénytelen volt feltett kalappal szólani. Mikor felállott beszédre minden tekintet feléje irányult, mindenki áhitattal nézett fejébe s leste, várta, ajkáról a szavakat.

— A fiu beszél!...

Akik látták és hallották az „apát”, azoknak a szemében köny sajtolódott, akik pedig nem látták, azok megújulni vélték az immár örökre elpihent atyát a fiu mind niki szavában, mindenik mozdulatában. Kossuth Ferencz beszédje a következő:

Tisztelt Polgártársak! — nekem Vergilius szavaival kellene beszédemet kezdeni: — Infandum regina, iube renovare dolorem...

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Templom előtt.

Irta: Vértessy Gyula.

— Igen, barátom, higgye el, hogy úgy van! Csak akkor szeretnénk himni tudni, mikor boldogtalanoknak érezzük magunkat vagy mikor felünk a haláltól. És különösen mikor boldogtalan vagy reménytelen szerelmesek vagyunk, azaz ostobák, vagy mondjuk szebben: idealisták. Oh ilyenkor nagy vigasz lenne a hit. Megerősítene dicső és szilárd elhatározásainkban, hogy becsületesek akarunk maradni, hogy egymás férfi becsületében nem akarunk kárt tenni, hogy megelégszünk a szerelmem gondolatával! Ezekhez a vakmerő gondolatokhoz jó támasz a hit. Nélküle könnyen és hamar elbuknánk! Ezzel azonban? Büszkek vagyunk a gyengeségünkre és becsületes-ségünk, jószágunk jutalmát várjuk felülről! Vagy tudja isten, lehet, hogy nem is várjuk! Hanem csak őszekerül a két poétikus hangulat: az ideális szerelmem és a hit. Összkerülnek és egymás mellett pompásan érezik magukat. És ezek nagyon szép idők! Persze, később úgy adjuk a dolgot, mintha restelnék ifjuságunknak ezeket a igazi szép napjait; magunk igyekszünk mosolyogni rajtuk, hanem ez a mosolygás, mintha mégis erőltetett és fanyar lenne egy küssé! Mert van azokban a napokban sok sajnálni való. Az első szerelmem és a hívés napjaiban!

Az öreg legénynek kigyult az arca és a szemé ragyogni kezdett az emlékek visszaidézésének hatása alatt.

Feketére festett ősz bajuszát, mely az imént

még tatármódra lógott le az álla, kipederítte hegyesre; a parokájába belemélyesztette az ujjait s a szépen lefésült hajszálakat próbálta felborzolni, mint valaha a saját, dus fekete haját.

— Miért is juttatta az eszembe ezeket az idöket? Büntetésből most meg kell hallgatnia egy történetemet. Meg kell, mert ellenállhatatlan vagy fogott el, most, a lelkekre visszarebbenő emlékezés hangulatában, hogy elcsomondjam a történetemet valakinek.

Látja, kellett magának kérdezni tőlem, hogy hiszek-e? Ha hallgatott volna ezzel a kérdéssel, most én is halgatnék ezzel a történettel...

Május volt. Verőfényes, meleg és mégis üde, friss levegőjű májusi nap. Halálosan szerelmes voltam egy szép asszonyra! Jól tudom, hogy e miatt a szerelmem miatt haragudtam a verőfényre, a nyíló virágokra, a tavaszra, a napra s a földre, mely tetszelgőleg, hűvös vén asszony módjára virágos palástot borított magára.

Huszonötéves szívem gyermekes vágyakozásával azt szerettem volna, ha hó borított volna mindent s hideg és sivár lett volna minden körülöttem. Olmos felhők az égen fagy a földön, jég a vizen, kőd, nedves, sűrű hideg kőd a levegőben.

Azt hittem, hogy az illenek az én reménytelen, bus szerelmem tragédiájához!

Nagyon reménytelen és nagyon bus volt ez a szerelmem! De tragédia? Az nem volt! Haecak a csacsóság nem tartozik ama hőserények közé, a melyek miatt a tragikus hősöknek bukniok kell.

A bukás különben bekövetkezett s ennyiben talán tragédia is volt ez a dolog. A harmadik szigoriatra készültem akkoriban és ha

jól emlékezem, e miatt a szerelem miatt lettem egy évvel későbbben doktorra!

De hát édes istenem, ki is tudott volna szívének háborgása közepette tanulni.

S mikor kijelentették, hogy meg tetszett buktatni, szinte jól esett ez a más körülmények közti bizonyára fájó csapás, mert úgy fogtam fel, mint az ő szerelmeért hozott első áldozatot.

Az ő szerelmeért! Milyen kevésből áll ez a szerelem! Néha nagy ritkán találkozunk egy-egy családnál, vagy az utcán. Náluk soha sem voltam, a minthogy nem is járt hozzájuk senki. A férje végtelen jó, derék ember volt, de a feleségét még a szellőtől is féltette. Meg nem engedte volna, hogy valaki járjon hozzájuk. Nagy ünnepnap volt reánk nézve, ha találkozhattunk. Persze ilyenkor is csak egy-két szóra, egy kézsorolásra.

Mintha most is hallanám suttozó szavát, a melylyel figyelmeztetett, — akárhol találkozunk!

— Vigyázzon! meglátnak! Ova osság édesem! Az emberek mindent tudnak!

Sokszor szerettem volna megkérdzeni tőle, hogy tulajdonképpen mit tudnak, mikor mi magunk sem tudunk semmit! Mit tudnak? Azt, hogy én imádom őt, mint valami oltárképet, a kire csak szent áhitattal merem feléme'ni a szememet! Mit tudnak? Azt, hogy ő egyszer engedte megcsókolni a haját tinczközben s azt, hogy ez után a csók után meg akart halni, mert becsütelen asszonyának tartotta magát! Vagy azt tudják, hogy legalább százszor kijelentette nekem, hogy ha belem szeretne is, inkább száz halált halna, mint hogy hütelen lenne a férjéhez, ahhoz a derék, becsütelen emberhez, a ki úgy, de úgy szereti őt!

Midőn atyám szobra előtt megállok, reágon dolok, eszembe jut, emlékembe tolu az a hosszú mult, amelyet az ő oldala mellett töltöttem el a keserű számkivetésben. De midőn a szobor előtt állok, akkor nem ábrázolat van előttem, a melyet az utolsó évek együttléte alatt meg-zoktam, most bennem a fiui szeretetet és bánatot kelti fel, hanem az eszményt, mely visszaviszi lelkemet az 1848-iki időre, mely tehát engem is mint hazafit s nem mint az ő fiat érint. — Ily minőségben is óhajtok önökhöz szállani, akik ez a szobrot létesítették; s habár a szobor kicsiny, a község sem nagy, de a szeretet, mely azt ide tudta varázsolni, nagy és dicső. Ez a szeretet képezi az én szívem reménysugarát, mely bevilágítja azt s hited ad nekem, hogy lesznek Magyarország-nak még szebb napjai.

A mai nap évfordulója annak, hogy a népek millió bevezettek az alkotmány sáncaiba, hogy a nemesség lemondott kiváltságairól, s a népet magához emelte, nem kényszerből, nem erőszaknak engedve, hanem a saját legnemesebb meggyőződéséből.

Itt aztán Kossuth Ferencz részletesen ismertette a szabadságharc előtti állapotokat, s a történelem feljegyzéséhez képest magát márczius 15-ét, majd folytatta:

A forradalmat a bécsi kamarilla csinálta, Magyarország csupán alkotmányát védte; s a levert Magyarország nagyobb lett vezetésében, mint volt az előtt. Kossuth Lajos nagyságát pedig biztosítja az, hogy hazájának oly dicsőséget szerzett, mint sem az előtt, sem azután senki sem. Pedig az neki annyival nehezebb volt, mivel ő nyomorúságban, sanyarúságban töltte napjait. Mikor az ő hűlt tete méit kísértem haza, akkor tapasztaltam, hogy a népek ezrei, kik őt sohasem látták, hozzá nem közeledtek, hangját sohasem hallották, — most mindnyájan megcsodálták Kossuth Lajost, mintha tulajdon édes apjuk lett volna. S ő nem szűnt meg sohasem hazájára szeretettel gondolni, biztatni a nemzetet, hogy ne csüggedjen, hogy használja fel nemesen, hazafiasan, magyar emberekhez illően azt a jogot, mely az emberi jogok legkiválóbbika, — a választási jogot. Azt hiszem, évek, évtizedek, évszázadok fognak elmúlni, s az ő emléke mindig élni fog. De kívánatos is, hogy így le-

gyen, mert az ő neve Magyarország függetlenségének eszméjével van összeforrv s a mig az ő emléke él, addig nem halhat ki a magyarok szívéből a hazafiság és függetlenség utáni vágy. Az ő szelleme most már közkincc, szélesoszlott, minden magyar lelkében tért hódítva, odatelepedve a tűzhely mellé, örködni a gyermekek felett, figyelmeztetni őket, hogy őrizzék meg a honszerelmet. Az ő emléke hazafiságra tanít, tartás meg hát szíveikben az ő emléket és abban keressenek erőt a jövőben arra nézve, hogy ne hagyják el soha azt a zászlót, a melyet ő lobogtatott s a melyre az van írva lángbetűkkel: függetlenség!

Meg megújuló éljenzés zúgott fel Kossuth Ferencz beszédére, majd Illyés Balint, a bárándi kerület képviselője foglalta el a szószéken helyét.

A kerület általános szeretetnek örvendő képviselője hasonlatokban, képekben gazdag beszédet intézett a néphez, fejtegetve annak a napnak a jelentőségét, amelynek leghivatottabb szónokája maga Kossuth Ferencz.

Örvendő látja az ünneplő sokaságot, a melyben az ő eszméinek megvalósulását látja. A láng, amelyet a mult nagy férfiai gyújtottak, — úgy tetszik neki — nem enyésztet el a romboló idővel, de átszállt nemzedékről-nemzedékre gyarapodva erőben, hatalomban. A most leleplezett szobor sem egyéb, mint az eszmék diadalának jelképe, azon eszméké, a melyekért Kossuth Lajos élt, küzdött és meghalt.

Vannak, akik csüggednek, reményt veszítenek s a teljes diadalban kételkednek, holott annak el kell következni. Ezek a kételkedők zarándokoljanak el Kossuth Lajos szobrához, tekintsenek annak érczhomlokára, s bizonynyal nem fognak csüggedni, s így kiáltanak fel:

— Nagyok uram a te csodatételeid, a melyeket a nemzettel cselkedtél!

Itt a szónok áttért a Magyarország és Ausztria közt fennálló viszony fejtegetésébe, s Ausztriát a tengeri polyphoz hasonlította, a mely három és félszáz év óta csügg a magyaror.

Beszédet a szobor felé fordulva így végezte:

S te megdicsőült! Legyen a te emlé-

oszlopod égő oltára a honszerelemnek. Járjanak ide az emberek imádkozni, járjanak ide a fiak és leányok, s itt tanuljanak a nemzedékek lelkesedni a multak példáján. Lengjen felettünk Kossuth Lajos szelleme, ő örködjék áldólag szeretett népe fölött!

Dal után közkívánatra Lakatos Miklós képviselő foglalta el az asztal előtti helyet. Keveset beszélt, de azt a nép nyelvén, s olyaténkép, hogy nem lehetett félreérteni. A szabadságharc alatt katonája volt Kossuth-nak, s most is szerény közharczo a függetlenségi eszmének. Hü akar maradni ahhoz az eskühöz, amelyet 1848-ban tett.

A szónokot beszédje után megéljenztek s igen sokan gratuláltak neki érte. Az ifjuság énekkara zárta be erre a szép ünnepélyt, mely bizonyára sokáig marad emlékezetes. Báránd község lakosai előtt.

Este társas vacsora volt, melyen körülbelül kétszázan lehettek a bárándi nagyvendéglő szépen felterített asztalai mellett, polgárok, asszonyok, ifjak, pártkülönbség nélkül. — Hét órakor érkezett meg Kossuth Ferencz és az ottani intelligencia.

Harsány éljennel fogadták, miközben a zenekar a Rákoczy indulót huzta. A társas vacsora első szónokája Illyés Balint volt, a ki a szoborbizottságot, a polárságot és a honleányokért üritett poharat. Futó Jeremiás utbiztos igen értelmes beszédben szólott márcz. 15-ről s végül éltette Kossuth Ferenczet.

Kossuth hosszasan válaszolt az előtte szóló uraknak. Elmondta az ő szomorú élettörténetét, amely az ő komorságának legfőbb okozója.

Aztán rátér arra, a miért szót emelt, a mi kell, hogy munkára ösztönözze a polgárokat, a haza fogalmára; szorgalmas munkára inti az embereket, mert csupán ezáltal lehet elérni a haza függetlenségét. Háromszoros tuss és éljenzés volt a beszédre a válasz.

Lakatos Miklós a bárándi nőkre. Tomm Béla dr. Lakatos Miklósról é Illyés Balintra mondott pohárköszönőt Szokoly Tamás szintén Illyés Balintot, a kerület köztiszáletnek örvendő képviselőjét éltette. Hrabovszky Lajos hírlapíró a bárándiakra mondott toasztot. Kossuth Ferencz, Lakatos Miklós és Illyés Balint éjjel a Budapest felé induló vonattal elutaztak Bárándról.

No hiszen sok érdekes dolgot tudhattak volna az emberek erről a mi viszonyunkról, még ha mindezeket tudták volna is!

Vagy talán azok voltak a mi érdekes szerelmi beszélgetéseink, mikor a férjét kezdte előttem dicsérni és nekem tédítani kellett a dicséreteket!

Pedig hányszor kellett! S hányszor végezte így a beszédét:

— Nem, nem barátom! Magának is meg kellene engem vetni, ha egy ilyen férjet meg tudnék csalni, csak gondolatban is! Érezem ugyan, hogy ez is vétek, hogy magával beszélek, de annyira már nem tudok magamon uralkodni, hogy ezt se tegyem meg.

És én boldog voltam, ha láthattam, ha beszélhettem vele! Most is emlékezem arra az érzésre, mely elfogott, valahányszor az utcán, az emberek között feltűnni láttam karcu alakját. Valami sajtáságos elfogódas volt ez, melyet csak a tisztességes szerelmek idején érez az ember. Mert azt, a ki már kimutatta az embernek a szerelmet, azt, akizhez mámoros szerelmi emlék köti az embert azt már inkább jó pajának nézzük. A bűnös szerelem többnyire lerontja a tisztelettel együtt a szerelemnek igazi, minden áldozatra kész, mely érzéseit is.

Ami később megdobogtatja szívünket: az már a szenvedély; a bírás előtt azonban csak a tiszta szerelem, mely akkor még nem gondol egyébb gyönyörűsége, mint hogy látni fogjuk őt, az arczába nézhetünk, a kezét megszoríthatjuk.

No de kezdek nagyon eltérni a tárgyam-tól! Nem akarom én önt untatni ezekkel a dolgokkal, melyek nekem végtelen kedvesek, mert reá vonatkoznak, de önnek unalmasak, mert nem ismerte őt.

M-ről is kezdjük el a beszédet? Teringette. vénül az ember! És ezek a bolondos emlékezések kihozzák az embert a rendes kerékvágásból. Aha, mégis megvan! A hitről. Igen, igen, azt akartam önnek elmondani, hogy legjobban szeretne az ember hinni, — mikor azt hiszi, hogy becsületes. — Pedig csak ostoba!

Májusi nap volt. Ragyogott minden. Az emberek nyüzsgöttek az utcákon, akárcsak a pettyeshátú istenbogárkák tavasszal kint a réteken. Az én asszonyom is ott volt a tömegben. Csatlakoztam hozzá. Milyen igaza volt annak a poétának, a ki megírta, hogy a nyüzsgő, kavargó embertömegben lehet az ember legjobban egyedül. Ugy éreztük, mintha magunkra maradtunk volna. És ekkor kérdeztem tőle:

Sohse fog szeretni?

— Soha! Mert becsületes asszony vagyok! Tegyen le a reménységről, is hogy mi valaha egymásra nézve mások lehessünk, mint jó barátok.

— Pedig maga is szeret engem! sugtam neki szenvedélyes hangon.

— Ha szeretném is, akkor is tudnék parancsolni magamnak. Megverne az isten, ha másképp tennék!

Éppen egy templom előtt mentünk el. Az asszony ájtatosan vetett keresztet magára, a járókelők megemelték a kalapjukat az isten háza előtt s tudja isten, hogy, hogy nem, én is egészen önkéntelen levettem a kalapomat.

Megszoríta a kezemet:

— Becsületes ember, mert vallásos! A ki hisz, az rossz nem lehet!

És azután el kezdett nekem beszélni a hitről, a vallásosságról. Rajongó áhitat, szinte vakbuzgóság volt minden szava.

— Ugy megvigasztal a hit mindig, mindenben. Ha csapások érnek, bizunk az Ő jóságában; ha szenved a szívünk, reméljük az Ő irgalmát; ha bűnbe akarunk esni; érezzük az Ő mentő karját, — mely visszatart minden rossztól; érezzük az Ő oltalmát, mely megart a becsület utján.

Higgye el, csak egy vigasztaló érzés van az élet nyomorúságai közepette, az a tudat, hogy él valaki odafönt, a ki lát, a ki tud, mindent s a kinek öröme telik benne, ha minket jóknak, becsületeseknek lát!

S azoknak is látott! Csodálatosan ostoba és mégis csodásan poétikus volt ez a mi gyamoltalan szerelmünk, a hit hangulatának jótékony fényénél.

Milyen ostobák, milyen irigyléreméltőan ostobák voltunk mind a ketten!

Azután jött egy nap, mikor ez a jótékony fényesség kialudott. A szenvedély lázas szavai kioltották! És reszkette omlott karomba a szép asszony. Nem volt szó azután se hitről se becsületről. Gyenge volt a lelke, szerelmes volt a szíve és meleg a vére, mint annyi sok más asszonynak, a ki a csókok lángja mellett elfelejti a biblia tanítását és a tiz parancsolat egyik parancsát.

És ezután a nap után jött az a másik nap, mikor megint együtt mentünk el a templom előtt.

Az előttünk menő férfiak leemelték a kalapjaikat, a nők keresztet vetve magukra, áhitatos hangon suttoztak holmi imádás vagy fohászfelet, az én szép asszonyom pedig, oda-simulva egész közel hozzám, úgy hogy ruganyos, szép teste a testemet érte, arca arcomhoz, hajolt és fekete hajának egy-egy elszabadult szála a homlokomra simult — úgy mondta:

Nyilatkozat.

A »Debreczeni Ellenőr« 65-ik számának »Közönség Köréből« rovatában »a theol. akadémia hallgatói« aláírással megjelent, »Egy kis korrektio« című közleményre röviden, de határozottan válaszolok.

Becsülöm a tanuló ifjúságnak azt a kegyeletét, melylyel tanárai iránt viselkedik; nagyra becsülöm akkor, ha azon kegyelet következetes.

»A theol. akadémia hallgatói«-nak közöttük még volt tanítványaimnak sem rovom föl a fent jelzett közleményben ellenem intézett támadást, ha az a támadás »szeregett tanáruk iránt mélyen érzett tisztelet és nagybecsülés«-ből ered.

De minthogy a tanuló ifjúság nemes lelkesedése általuk nem is sejtett czélok előmozdítására is felhasználható; netalán ily jellegű személyes törekvésekkel szemben kijelentem, hogy úgy meggyőződés-em szabadságát, mint meggyőződés-em szabad nyilvánításának jogát (a törvények által megszabott korlátok között) minden kivel szemben fentartom.

Debreczenben, 1896. márczius 18.

Dr. Nagy Zsigmond

a Debreczen felelős szerkesztője.

Nyílt levél

Dr. Benedek János urak

Helyben.

Debreczen, márczius 18.

A »Debreczen« 64. számában olvasván »Adler Ignác« című vezércikket — engedje meg az igen tisztelt szerkesztő ur, hogy arra reflektálhassak.

— Milyen bolondok is az emberek, hogy még a tempom előtt is ilyen komédiákat csinálnak. Milyen bolondok és milyen sajnálatra méltók! Hinni abban, ami lehetetlen, vezeklő életet élni azért, ami nem létezik! Ostobaság! Egyszer él az ember, az alatt éljen jól! Mélyen a szemébe néztem, abba a nagy ragyogó, fekete szemébe, mely telve volt akkor a hűvös szerelem lázas vágyódásával s úgy felelt nekik:

— Csak egyet hiszek, hogy szeretlek!... Ugy előttem van mindkét jelenet! Mintha csak tegnap történt volna. És lassan, mégis, mikor úgy az emlékezetemben végigvonul ez a két kép, hát úgy érzem mintha azt az elsőt még most is meg kellene könyznem!

Ugy érzem magam mint egy nagyon szőp vers Bob hercege, aki mikor György király lett, elvette az ő kis Annyét, hát úgy érezte, mintha ez a trónnal járó boldogság kevés lenne ahhoz a régihez, amikor csak titkon, lopva járhatott el a Boowy Streetre a tizenhetes szám alá, az Annyék ablaka alá.

Mintha valami ott maradt volna az ideális talalkak régi helyén, mintha az igazi szerelem gyöngéd hangulata, nem kísérte volna el őket a trón lépéséjéig.

Csakugyan valami ott maradt a hit hangulatával együtt! A gyöngédsége, az illuziója a szerelemnek.

Ostoba régi történet! — fejezte be az öreg rezignáló hangon az elbeszélést — hanem azért nekem van igazam: hiszünk, mielőtt igazában élni kezdenénk és hiszünk, mikor a végünket érezzük. En már megint hinni kezdek...

Politikusnak, a közpályán működőknek, aki vajmi gyakran ki van téve annak, hogy ma »Hozsannát« — és holnap »feszítsd meg«-et kiálltanak neki; ma virággal, holnap sárral dobálják, nem szabad érzékenynek lennie. És mégis, midőn fentjelzett című vezércikket elolvastam — nem resteltem bevallani — könny csordult ki szemeimből. E köny az öröm könye volt.

Engem, a zsidót, természetes, kétszeres fájdalommal töltött el Adler Ignác tragikus sorsa. És vár am, vártam, hogy a közvéleményt csináló, a liberálistust képviselő, a hazafiságot monopolizáló fővárosi lapok szükségét fogják látni, hogy e szomorú esetből levonják az erkölcsi következtetést. Hiszen egy csirkefogó perpatvaros ügynek hasábokat szentelnek! Itt pedig nagyhorderejű, 800 000 honpolgárt érdeklő esetről van szó. A néppárt hegyzskaplányai és azok organumai halálba kergettek egy becsületben megöszült embert. És a fővárosi sajtónak, egy árva szava se volt az egész dologhoz! Egy perhorreszkáló szava nem volt azok ellen, akik halálba kergettek a szerencsétlen embert! Igaza van Dr. Benedek urnak, a szociális élet hosszú láncolatából egy szem kiesik: ki veszi azt észre? ki keseregjen a fölött? Amde vizsgálni kell: miként esett ki ez a láncszem? Azt a láncszemet a fanatizmus, a rosszakarat, a fennálló és erkölcsrend felforgató otrombi bárdjával feszítették le. És ezt a bérdot suhító kar nem áll meg rendbontó munkájában: ma Garam-kis-Salló működésének színtere, holnap ki tudja hol? és a sajtó? Mi a sajtónak Adler Ignác garam-kis-salló koresmárosa? Pedig itt nem a személy — hanem az elvöl van szó. — Sajnos, a néppárt áldatan és átkos működését mi sem gátolja, mi sem állja útját és az zavartalanul terjesztheti maszlagos, epidémikus tanait: fanatizál, corumpál mindenütt ahol alkalmas talajt talál. Maga a sajtó — úgy látszik — nem mer, vagy nem akar elég energiával a néppárt ellen kikelni. A kormány is tanyhán veszi, pedig előtte van okulásul Bécs példája.

Ha elrombolni engedjük a jogrendet fenntartó védőgátat, úgy a tomboló ár ellen ki védelmezheti meg a jogrendet? Az az ár pedig magával sodor mindent: iszapot és gyomot, burjánt és diszserjét egyaránt. Magával sodorja az a liberális kormányt is, ha nem volt elég erős megfellezni a fanatizmustól megdühödött elemeket.

Dr. Benedek János megmutatta, mi a liberális sajtónak feladata. Megmutatta azt is, hogy a tiszta, hamisítatlan liberálistus, szabadság, egyenlőség és testvériség benne van a magyarság szívében, keblében. Megmutatta, hogy nem elég csak fitogtatni a liberálistust, hanem, ha veszély fenyegeti azt, ha álröfötök le akarják azt rántani oltárának pidentáljáról: a valóban liberálistan gondolkozó humánus ember meg is tudja azt védelmezni!

Dr. Benedek János Adler Ignác című cikkével feltárta lelke nemességének egész tárházát, ragyogtatta gyémánt tiszta liberálistusát, amely nem ismer megalkuvást.

Szívem mélyéből üdvözlöm őt, mint a hamisítatlan liberálistus harcösát.

Fiatalság meg, sok szépet, jót várhat tőle a haza és első sorban Debreczen társadalma. — Folytassa Dr. Benedek János nemes missióját. Az igazságot ideig-óráig elboríthatja a szofizma, a fanatizmus, a rosszakarat, de az csak annál ragyogóbban, annál tisztábban kerül ismét felszínre. Mindenkor meghozza a maga nagy embereit, akik nem engedték az igazságot háttérbe szorítani, akik őrök voltak a jog- és erkölcsrendnek.

Aljon azok sorába Dr. Benedek János is, lobogtas a erős karjába azt a zászlót, a melyre az van írva: »Világosság!« A zsidóság pedig — az eset a zsidóságot érintvén — csak hatványozott hazafisággal fog adózni, amiért igazát védik. Dr. Benedek János pedig legyen meggyőződve, hogy minden igaz zsidó hazafi szívében mélyen bevéődtek az igazság és liberálistustól áthatott szavai.

Maradok az igen tisztelt szerkesztő urnak kiváló tiszteője

Kuthi Zsigmond.

Ujdonságok.

* Sándor és Ede napja. Márczius 18 án, virradt fel a Sándorok napja. Ez alkalommal városunk előkelőségei közül többeket kerestek fel üdvözlölkkel. — Így Dobieczy Sándort, a m. á. v. helybeli üzletvezetőjét, Igártó Sándor törvényszéki elnököt, Némethy Sándort, pártunk Kossuth-utcai elnökét, dr. Csikos Sándor orvost, Könyves Tóth Sándor h. vásárbíró, Margittay Sándor III. ker. r. kapitányt, Tóth Sándor r. fogalmazót, a megyei hivatalnokok közül Orosz Sándor I. ső aljegyzőt, Pénzes Sándor árvaszéki elnököt, Pákozdi Sándor III. ad aljegyzőt, Dávidházy Sándor megyei aljegyzőt, továbbá Benedek Sándor pénzügyigazgatósági pénztári ellenőrt, Vadon Sándor ügyvédet stb. halmoztak el szerencsekívánatokkal. — Az Edék közül pedig felemlíthetjük ifj. Gily Edét, a »Debreczeni Hírnap« f. szerkesztőjét, Lindenefeld Ede, a »D. H.« belmunkatársát, Killeer Ede és Serly Ede urat, stb.

* Művirágkiállítás Debreczenben. Szirma yné Mészáros Jusztina urasszony, ki művirágaival az egész ország méltó elismerését vívta ki magának, a jövő hó 4. 5. 6. napján az ezredévi kiállításra felküldendő sok kiállítandó művirágából a városába nagy tanácsstermében kiállítást rendez. A kiállítás annyival is érdekesebb, mivel a látogatási jeggyel milleniumi ajándék tárgy is van összekötve. Ugyanis minden látogató egy gyönyörű művirágokból készült díszítárgyat kap. A művirág kiállítás iránt városunk legelőkelőbb köreiből már is nagy az érdeklődés. A városába nagy tanácssterme a jézett három napon keresztül egy virágos kertté változik át. Az állványok, melyek virággyökként lesznek elrendezve, a leghűbb virág utánzatokkal lesznek telíteli. Egész részletek, verbénák, rezedák, iriszek, szóval az egyszerű kórótól kezdve a legkényesebb üvegházi növények mindegyik képviselve lesz. Körülbelül ezerféle virág lesz a száznál több csoportozatban, mindegyik a családásig hű természet utánzat. A millenium emléktárgyak külön csoportozatot kepezni ki majd. Független virágok, tükrök és aszál díszek, ablakvirágok, cserépvirág utánzatok csokrok lesznek ezek a díszes milleniumi emléktárgyak, melyek már magukban véve is rendkívül becsesek. Szirma yné urasszony, művirág tanárnő most rendezi kiállítását, mely az ezredévi ünnepségekre Debreczen városának is egyik külön termében létesítendő művirág kiállításnak, melynek helyét a kiállítás igazgatósága, tekintettel a szép czélra, teljesen díjtalanul bocsájította Szirma yné urnó rendelkezésére.

* Bűnügyi végtárgyalás. Erdős bűnügyi végtárgyalást tartottak ma délelőtt a debreczeni királyi törvényszéki palota II. k. gyűléstermében. Még a múlt eszteadő áprilisban történt, hogy Kovács Bálint h. vámos-pécsi s e r t é s k e r e s k e d ő az ottani postahivatalnál egy nyolczvan forintos pénzes levelet adott fel. — mikor Kóbányán felbontották, a papírpénz helyett ugyanolyan nagyságu és vastagságu másolópapírt találtak benne. A czimzett rögtön tudatta ezt az ottani postafőnökséggel, ahol az eljárást azonnal megindították. De még mielőtt a vizsgálat befejezésért volna, Kovács Bálint utalványon küldött 80 forintot Kóbányára. Így tehát a czimzett ki van elégitve, de a postaigazgatóság vád alá helyezette Kovácsot, mivel az államkincstárát meg akarta károsítani. Kovács Bálint, a mai végtárgyalás folyamán jóhiszeműségét próbálta igazolni, de a körülmények valamint a tanúk ellene szóltak. A törvényszék igazolva látva a család vádját és ezért Kovács Bálintot 6 havi börtönrre ítélte. Ugy a vádlott mint a királyi ügyész fellebbeztek az ítélet ellen.

* Pályázatok a katonaintézeteknél.

A hadsereg katonai nevelő és képző intézeteibe, valamint a katontisztai leányok nevelőintézeteibe való felvétel tárgyában kiadták már az általános pályázati hirdményeket. A hadsereg katonai nevelő és képzőintézeteiben az 1896-97-ik iskolai év kezdetén mintegy 320 egész és féldíjmentes, a közös hadügyi törvényből javadalmazott kincstári, illetőleg alapítványi és fizetéses hely fog betölteni. A magyar állami százhusz alapítványi hely közül 20 üresedésre lehet számítani. A m. kir. honvédelmi miniszterium a pályázati feltételeket mind leküldötte már Debreczen szab. kir. város katonai osztyálya felé. A pályázatok feltételei ugyanott meg is tekinthetők, míg a pályázati kérvények április hó 25-éig benyújtandók a városi tanácshoz. Csak a fiúmei tengerészeti akadémiába való felvétel iránt folyamodók nyújthatják be kérvényeiket április 25-ike után is. Midőn ezt az érdeklődő közönség tudomására hozzuk, megjegyezzük egyben azt is, hogy most hirdetett pályázati kérvényekkel siessenek, mert az idén kevés hely ürül meg a katonai intézeteknél. Debreczen szab. kir. város katonai ügyosztálya szíves készsággel szolgál az érdeklődőknek mindenemű felvilágosítással.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a forrón szeretett s fáradhatatlan jó nőnek, páratlan jó anyának, anyósnak, nagyanyának, testvérnek, sógoróknak, és rokonnak Néhai polg. id. Kovács Dánielné szül. Györfly Zsuzsanna asszonynak folyó hó 17-én d. e. 10 órákor, életének 60-ik, boldog házasságának 44-ik évében 5 napi súlyos szenvedés után, szívszéhhűdésben történt gázszos elhunytát kedves halottunk hült tetemei folyó hó 19-iken délután 3 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a cser-utczai 2348 számú háztól e kistemp'omban tartandó gyászima után a Várad-utczai sírkertben örök nyugalomra téteni, mely végítz-sságtételre rokonainkat, barátainkat és ösme-őseinket bánatos szívet meghívjuk. Debreczen, 1896 márcz hó 17. Bánatos ferje: polg. Kovács Dániel, gyermeke: János nejével Tökés Rózával és gyermekeivel, Zsuzsanna ferjével polg. Szakácsi Andrásval, Dániel nejével Cece Zsuzsannával és gyermekeivel, Péter nejével Balogh Juliánával és gyermekeivel, Julianna ferjével polg. Tóth Istvánval és gyermekeivel. Testvére: polg. Györfly Ferencz nejével Seres Sárával. Sógornője: öz. Czeglédi Sándorné sz. Kovács Julianna és számos rokonok nevében is. Áldás és béke lengjen porai felett!

* Betegsegélyző pénztár közgyűlése.

A debreczeni önálló munkás betegsegélyző pénztár f. hó 15-én d. u. 3 órákor a városi háza nagy tanácsstermben tartotta évi rendes közgyűlést. Vetésy Béla fogalmazó, hatósági kiküldött jelenlétében, a tagok szép számmal jelentek meg, és minden tárgy a legnagyobb esendben tárgyalatott le. A közgyűlés a felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után, megadta a felmentvényt és köszönetet szavazott a vezetőségnek, és az egyleti pénztári orvosnak. A választás következően folyt le. Először Szabó Bálint urat s egyszer és mindenkorra örökös tiszteletbeli elnöknek is, a közgyűlés egyhangulag választotta meg, alelnök, Koharczky Pál, igazgatósági tagnak, Szabó István I. jegyző Ormóczy Imre, pénztárnok Hoffer Ferencz, igazgatósági tagok: Szabó János, Madarasz Ferencz, Borusz István, Várad István, Noel János, Leska József, Barta Bálint, Kocsy Gyula, Pántya József, Obermeyer Sándor, Sarkadi Lajos. Monoky Sámuel, póttagok: Czilli Mihály, Kiss István, Biéri Sándor urak. Felügyelő bizottsági tagokul Scheppel Béla, Szabó József, Nyeste Andrást választották meg. Ezek után a közgyűlés véget ért.

* Jóságok kihajtása a Hortobágyra.

A gazdasági intézőbizottsága tegnap a jóságok kihajtásával foglalkozott. Megállapította, hogy a Hortobágyra a juhok mérczius 16-tól, a lovak április 1-től hajtassanak ki. A sertésvesz b-hurczolásink megakadályozása céljából a sertések 15 nappal előbb bejelentendők a

rendőr kapitáuságnál, hogy idő előtt megvizsgálhatók legyenek.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon igen tisztelt rokonok és jó ismerősök és a nagyérdemű közönségnek, kik felejtethen jó nőnek végítzességén megjelenésükkel mély fájdalomunkat enyhítették, fogadják hálás köszönetemet. Özv. Timári Sándor és gyermekei.

Táviratok.

Országgyűlés.

(Saját tudósítók távirata.)

Budapest, márcz. 18.

Ülés kezdete d. e. 10 órákor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Illyés Bálint Perczel Béni, és Molnár Antal.

Kormány részről jelen voltak: Bánffy Dezső, Darányi Ignác, Dániel Ernő.

A mult ülés jegyzőkönyvét felolvasták és hitelesítették, majd folytatták a filloxera által elpusztított szőlőbirtok felújításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Ma a záróbeszédre került a sor.

Szederkényi Nándor volt a mai ülés első szónoka. Határozati javaslatát védelmezte. Ha a vígszínháznak kétszáz ezer forintot akartak megszavaztatni — ugymond — akkor a filloxera által tönkretett szőlőtelepek rekonstruálására is megszavazhatnak két-három millió forintot. — Eötvös Károly javaslatát ajánlja az elfogadásra.

Darányi Ignác földművelési miniszter azonnal felel a szónokoknak s tiltakozik azon vád ellen, hogy a kormány ezt a javaslatot is választási czelokra használná fel.

A miniszter beszéde után a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta a képviselőház.

Ezután a részletes tárgyalásra került a sor. Eötvös Károly többféle kifogást emelt a törvény javaslat egyes részei ellen.

Darányi Ignác válaszol.

Issekutz Győző is kritika alá veszi a t. javaslatot.

Ülés vége délután két órákor.

Bizalom a bukás előtt.

Budapest, márczius 18. A Debr. ered. táv. Mint az ellenzéki lapok már hetekkel ezelőtt megírták, a szabadelvű párt a Fejérváry-Gromon czég- bukásának keserűségét a rendithetlen bizalomnyilvánítással edesítette meg.

Tegnap este, mint a könyvatosak írják, szabadelvű párt Podmaniczky Frigyes báró elnökölte alatt tartott értekezleten Fejérváry Géza és Gromon Dezsőnek a támadásokért, bizalmukat fejezték ki, mit ugy Fejérváry, mint Gromon megköszöntek. Podmaniczky Frigyes báró Kassics Péter nyugalmazott miniszteri tanácsost bravóhoz (olasz rabló) hasonlította.

Podmaniczky és Kassics.

Budapest, márcz. 18. A Debr. ered. táv. A szabadelvűpárt elnökének Podmaniczky Frigyes bárónak a szabadelvű párt tegnapi értekezletén a Kassics Péter ellen intézett otromba támadása nagy feltűnést keltett ma a fővárosban. — A lapok az esetet bőven kommentálják. Hír szerint Kassics Péter Podmaniczkyt a személyét mélyen sértő kvalifikataltan kifejezés miatt bepereli a budapesti járásbírósnál. A képviselők érdeklődései néznek az ügy eé, bár ha meg vannak arról győződve, hogy a szolgálalkü többség Podmaniczky Frigyes báró mentelmi jogát nem fojta felüggeztetni.

Tanügy

Iskolai millennium-tervezet.

(A Gönczy-egylet debreczeni járásköréből.)

Debreczen márcz. 18.

A Gönczyegylet debreczeni járásköre e hó 14-én tartott ülésében a következő iskolai

millennium tervezet fogadta el. Ez a tervezet most az elnök Husz Lajos és Tassay Miklós jegyző aláírásával jelent meg, s egész terjedelmében a következő: A.) A vall. és közokt. Miniszter f. é. 7584. sz. körrendeletének figyelembe vételével az ezredéves iskolai ünnepségek között első helyen elhatározzuk és ajánljuk f. é. május hó 9-én d. e. istentisztelet és iskolai millenniumi ünnep tartását. Az iskolák kirándulásának idejéről azonban e napot nem tartjuk alkalmasnak, mivel a gyermekek igen kifáradhatnának; hanem a jelen tervezet B) és illetőleg G) pontjában eüirt módon véljük az ünnepies kirándulást rendezni. A körrendelet czélzatának megfelelően ajánljuk, hogy a különféle iskolai ünnep-égek és kirándulások az orsz. kiállítás megnyitására, a koronázás évfordulóján hódoló felvonulásnak, az egyházak millenniumi ünnepének és a törvényhatóságok millenniumi diszgyűléseinek napjára tétessenek.

B.) Minthogy minden évben szokásos bármely jellegű iskolánál majális rendezése, az idén megtartandó népiskolai majalist a helybeli összes népiskolák együttes millenniumi ünnepévé avassuk, diszes kivonulással a szabadba, nemzeti jelvényekkel, az egész menet alatt indulókat és nemzeti dalokat zengve. Kiervén a meghatározott helyre, telepítsük le növendékeinket: adassuk elő a magyarok bejövetelenek és a honfoglalásnak történetét az ügyesb növendékekkel; rendezzünk harci játékokat a gyermekeknek két seregbe osztásával, a győzők lesznek a honfoglalók, a legyőzöttek képviselik a meghódolt népeket. A győzők kaptárára a leányok cserkoszorút fűznek. A zöld ágakkal bekerített karám közepében rendezett cserényszerű főhadiszálláson áldomás következzék: elfogyasztják a gyermekek a magukkal hozott elemelet. Áldomás után egy-egy történeti eseményt elbeszélünk vagy a jeles növendékekkel elmondunk, egy-egy történeti vagy hazafias költeményt elszavaltunk, és mindezzel arra a nemzeti öntudatra ébresztjük a gyermekereget s a bizonyára megjelenő nagy közönséget, hogy annyi veszéllyel átküzdött és oly diadalmasan átélt 1000 éves alkotmányos multal Európa egy ten nemzete sem dicsékedhetik, mint a magyar. Versenyek és játékok rendezése után énekeltesük el a Szózat 5 versszakát, hazamenőben pedig indulók danoltatásával, esetleg zenéltetéssel tartunk fenn a rendet és lelkesedést növendékeinkben és a csatlakozó közönségben.

C.) Más alkalom ajánljuk millenniumi ünnepésre a tavaszi kirándulást, minőt természetrajzi és földrajzi szemléltetés végett többször is szoktunk rendezni. Itt kiterjedhetünk a legelő szemléltetése közben őseink páztor életmódjára; a sik pusztaság szemlélésekor pedig megemlékezünk Pusztaszerről, az első nemzetgyűlésről. Árpádról; tovább menve, a szántóföldekhez; itt megemlékezünk Gejza fejedelemről, ki őseinket földművelésre és laképítésre készítette, stb. stb.

D.) További ünneplő alkalom a közelgő húsvét és pünkösd vagy más szünnap délutánján millenniumi iskolai színjáték, párbeszéd-, szavalmány- és énekelőadás az iskolában, az iskolaszék és meghívott vendégek jelenlétében.

E.) Az iskolai millennium jó alkalmául az évzáró vizsgálatok napját vagy a dolgozatokat kiosztó másnapi összejövetelt kösük össze megfelelő ünnepéssel. Szereztessek díszítésre lehetőleg meg a honfoglalás képe, minél több történeti kép, kiállítási épületrajz és kiosztásra a kiállítás leírása, történeti és verses jutalomkönyv, történeti és kiállítási jutalomképcske. Az ünnepély háladó gyermeki isteni tisztelethez hasonlítva, 6 részlettel, u. m. 1. Hymusz éneklése (lehetőleg 2 vagy 3 szólammal); 2. iskolaszéki elnök vagy tanító beszéde; 3. történeti és kiállítási képekről beszéltetés a gyermekekkel; 4. a dolgozatok szetosztása és a jutalomképek és könyvek kiadása; 5. háladó ima; 6. egyházi es nemzeti énekek.

F.) Vegre kívánatos volna növendékeinkkel millenniumi ünneplés közvetlen az ország

szívében, pár napos felrándulással a fővárosba. Itt nyílnék alkalom nekik a nép ezreivel közösen ünneplve és lelkesedve, közvetlen benyomásokat gyűjteni és a nemzet értelmi és közgazdasági erejét a kiállításon szemlélni, az országos müintézeteket megismerni és sirig tartó tapasztalatokat, emlékeket és lelkesedést gyűjteni. Igaz, hogy sok nehézséggel jár az ily iskolai felrándulás, de az iskolai hatóság és a társadalom támogatása segítségükre siet a tanítóknak. Csak az V. VI. és ismétlő osztálybeli növendékek utazának fel 2 napra, mely időnek felét a kiállításon, másik felét a főváros megtekintésével töltenék el.

G.) Minthogy a B) pontban javasolt májusi Debreczenben a népiskolák és növendékek igen nagy száma miatt egészében nem hozható létre s főleg a rend és fegyelem fön nem tarthatnék 7000—8000 gyermekkel: hogy mégis a város összes népoktatási intézetei együtt rendezhessék májusi ünnepet, a B) alatti javaslat Debreczenre nézve így módosul. A városunkbeli összes népiskolák millenáris kivonulást rendeznek a Nagyerdőbe egy májusi napon, mely a Géczy-egyl. rendezésre vállalkozó debreczeni járáskör és az iskolai hatóságok által fog meghatározatni. A kifizött órában minden népiskola kivonul a város ház előtti térre. Innen indul ünnepi felvonulással, zeneszó mellett a menet a nagyerdő azon részére, hol a jégpálya (és kerületi tornaverseny volt. — Ott négyoszlopba oszlopos felvonulással elhelyezkednek az iskolai csapatok és együtt elzengik a Hymnust, mely után egy felkért szónok beszédet intéz az ünneplő sereghez; ezt követi a bezáró ének (Szózat). Mindezek végzetével pihenő, majd hazavonulás, vagy oly rendben, mint a kivonulás történt, vagy iskolaként, ha egy-egy iskola növendékei májusi mulatságra kinn maradnak és az A) pontban leírt ünneplést rendezik. Hogy az ünneplés felvonulás fényét és lelkesedését fokozzuk, a Piacz-utca és Péterfia-utca, va amint a nagyerdei viláorok háztulajdonosait fölkéri a rendezőség házaik felbogarozására és gondoskodik zeneről is; végre fölkéri a rendező járáskör a városi hatóságot a volt kore-olyatérnek nemcsak átengedésére és rendbehozatására, de zászlókkal és lombfüzérekkel földisztésére is.

Ugyanazon közös ünneplési módozat látszik észszerűnek más, nagyobb népességű városokban is.

E határozat a járáskör összes tanítóes-tületeihez megküldetik és a járáskörbeli összes népiskolai hatóságok megkeresztetnek a tanítókkal együtt ily értelemben való megálapodásra és ünneplésre. A többi járáskör átiratban felhívják hason határozathozatalra és eljárásra. Végül a szülőknek és a nagy közönségnek tájékoztatása és támogatása végett közlésre felkéréssel megküldi a járáskör jelen határozatát a városunkban és megyéinkben megjelenő összes hírlapok szerkesztőségeinek.

Irodalom és művészet.

Vegyes dolgok.

(Irtá: Simon István. Ára füzve 60 kr. diszkötésben 1 frt 20 kr. Az író tulajdona.)

A fenti cím alatt egy kis kötet hagyta el a sajtót s lépett be az olvasó közönség szobájba, zajtalanul, szerényen meghúzódva a többi kötet. — Nem dicsekszik külső fényvel, pompával, egyszerű, de tartalmas kötet. Jöttét nem előzték meg hangatos reklámok, az irodalom matadorjai nem írta hozzá előszót: meg akadnak vevők s bizonyára a kik megveték, nem bántak meg, mert a mellett, hogy szórakoztató olvasmányokat találnak benne, tanulhatnak is belőle, tudásvágyukat is kielégthetik.

Mint a cím is mutatja, különböző generájú dolgokat tartalmaz a könyv. Van benne vers, próza és tudományos értekezés csinnal összeállítva. Megpróbálom mindegyiket röviden jelezni.

A versek gördülékenyek, tömör nyelve-

zettel, öntudatosan, érzéssel megírva. Négy vers van a kötetben, mindegyik — »A kis fiam sirjánál« kivételével — eredetisége által tűnik ki, csupán a fentebb említett olvasása közben csendül meg az ember fülében Vörösmarty »Kis gyermek halálára« című költeményének eszméje. De azért ettől sem lehet a mély érzést, csinos, gördülékeny kidolgozást elvitatni.

Az elbeszélések — szám szerint öt — mind zamatos magyarsággal vannak megírva s nem csekély humorral. Igen sikerült történetek a mindennapi életből, jóízűen előadva. Olvasásuk kellemes szórakozást nyújt.

A kötet többi részét physikai fejtegetések töltik ki, mintegy 4 iv terjedelemben. Ezek is az eredetiség által tűnnek ki. A természettudomány néhány tételét saját tapasztalata, észlelete alapján tárgyalja az író s érdekes következtetéseket von le; oly tételeket állít fel, melyek a mai fizikusok véleményével homlokegyenest ellenkeznek. S e tételeket annyi hévvel, oly meggyőzőleg adja elő, kísérleteinek részletes leírásával kísérve előadását, hogy szakembernek is becsületére válnék. — Eme fejtegetésekből úgy ismerjük meg az író mint a ki nagy szeretettel s mondhatni hivatottsággal foglalkozik a természettudománnyal. Tétélei megerdemlik, hogy a szakemberek is gondolkozzanak felette, tegyenek kísérletet, mert ez által physikai ismereteink tisztulnának s ezek alapján nem egy eddig ismeretlen dolgot lehetne megfejteni. S a mi fő, e tudományos dolgok is oly egyszerű, oly sima, mintegy behizelgő nyelven vannak előadva, hogy a laikus is könnyen megértheti.

E kis kötetet melegen ajánljuk a megvételre.

Ultimó.

Színház és zene.

Dalestély H. Nánáson. Vettük a következő meghívót: a hajdu-nánási dalárda f. é. márczius 21-én az „Uj vendéglő“ disztermében br. D i t f u r h F e r n á n d a k. a. és K l o b u s i t z k y G é z a u r k ö z r e m ü k ö d é s e v e l a helybeli gymnaziumi özképző kör ösztöndíj-alapja gyarapítására dalestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Riadó. (Kapi Gyulától) Előadja a dalárda. 2. Komoly. szavaltat László Gyula urtól. 3. Népdalok (Zord lakom.) Méder M.-tól. Előadja a dalárda. 4. Felolvasás. Csemeteri Károly urtól. 5. Zongora. (Wéber »Euryathe« Ouverture.) Előadja Br. D i t f u r h F e r n á n d a k. a. és K i m n a c h Ö d ö n u r á l t a l. 6. Vigmonológ. Takács Ambrus ur által. 7. Népdal (Ezer csillag) Előadja a dalárda. 8. Czimbalom játék. (magyar dalok) Klobusitzky Géza ur által. 9. Dalar induló. (B.cker-től) Előadja a dalárda. Hely-árak: ülőhely 60 kr, állóhely 40 kr, d. ákjegy. 20 kr. Kezdeté 1/2 8 óraker.

Ezredévi kiállításunk.

Kereskedők és iparosok találkozó helye. Az ezredéves kiállításra a fővárosba özőnlő kereskedőknek és iparosoknak az országos kereskedelmi és iparszarnok egy közös találkozó helyet akart biztosítani s ezért legutóbb elhatározta, hogy a kiállítás ideje alatt összes helyiségeit a vidéki és külföldi kereskedőknek és iparosoknak látogatás és találkozás céljából díj alanul átengedi. A kereskedelmi és iparszarnok erről a határozatáról a kiállítás igazgatóságát is értesítette. A szarnok helyisége Arany János utca 29 szám alatt van.

Kiállítási örök ruhája. Már említés volt róla, hogy az ezredéves kiállítás a történelmi főcsoportban az örök, felvigyázók és felügyelők magyart diszruhában lesznek, kezökben középkori alabárdokkal. — A jelenkori szarnokok ügyelő személyzete egyszerű tiszviselő egyenruhát kap. Sötétkék zubbony, zsebekkel, sötét pantalló és ugyanolyan színű sapka. A bluz szövete a legfinomabb kamgarn. Az örök ruháján, valamint a felvigyázókén

ezüst a magyaros színörzat, a felügyelőkén arany. Az örök baloldalt a mellökön számot viselnek, a felvigyázók a számot a jobb karjukra kapják. A felügyelők nemzeti szín karzalagot kapnak rajta egy római számmal, mely a csoportot jelöli meg, amely a felügyelőkre van bízva. A verseny tárgyalás alapján a szövetek szállításával a következő gyarakat bízták meg: a zubbony szöveteket Scherg Vilmos és társa brassói posztógyára szállítja, a nadrág szövetet Löw Károly zsolnai gyára, a jó erős meleg köpönyeg-szövetet a gácsi posztó gyár.

A kiállítási bérletjegyek. A kiállítási jegyiroda a héten már megkezdte az állandó belépő jegyek kiállítását és kiadását. Aki már most rendel jegyet s beküldi az arcképét, azonnal meg is kapja a bérleti jegyet. A jegyiroda (Gizella tér, Haas-palota) figyelemzetei is a nagy közönséget, hogy már most iparkodjék a jegyeket kivenni, mert később, mikor a tömeges jelentkezések megindulnak, nehezebben és csak napok multán fognak jegyekhez juthatni. Ugyanez áll a hivatalok, hatóságok, egyesületek jegyeire. Ezeknél ajánlatos, hogy gyűjtőleveket, ha még nem is teljes a névsor, már most küldjék be az arcképekkel együtt, nehogy utóbb fennakadás legyen a jegy kiállítás körül.

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

márczius 17.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgron felüli sulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgron felüli sulyban) — — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — — krig. 4. Fialat közép (páronként 251—320 klgr. sulyban 46—47 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgrmig terjedő sulyban) — — 45—47 krig. 11. Magyar sz-dett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép páronként 220—280 klgrig terjedő sulyban) 44—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 45—46 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgron felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgrig. terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi márc. hó 13-ik napján volt készletben 18662 drb. 1896. márc. hó 14-15-ik napján felhajtott 323 drb. 1896. évi márc. hó 16-ik napjára maradt készletben 18309 drb. hozott-sertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet. 25.

Néhány lap a multból.

Ida férjhez menetelétől fogva egyszer sem látogatta meg az ősi kastélyt. Ugy látszott, mintha kerülne az ősi kastélyt, mintha felne ott valakivel találkozni. A szülők látogatták őket fölváltva.

Mult az idő. Várkonyi elérte egyetlen vágyát, hogy házasságának gyümölcse legyen. Idának fia született. Az apa azonban nem örülhetett sokáig fiának, fia születése után csak hamar hosszas sinlődő betegségbe esett, melynek csak a halál vetett véget. Ida híven teljesítette női kötelességét, férjének gondos ápoló hitvese volt az utolsó perczig, de midőn a végső nyughelyre kísérte s férje sirjától azzal a gondolatlaltal tért vissza, hogy már most teljesen független: könnyebbült szívvel sohajtott föl az örömtelen házasságot után. Ki ne bocsátaná meg neki? hisz kötelességét, mint feleség, híven teljesítette, szerelmet pedig sohasem érzett férje iránt.

Ennek a házasság életnek egyedüli öröme okozó élő emléke kis fia volt, kit határtalan

hívvel szeretett, mintha ebben akarta volna ki-
pótolni magának azt, a mit a szerelem meg-
tagadott tőle. Ennek a gyermeknek kívánt élni
ezután, egyedül ennek a gyermeknek. Szegény
asszony! azt hitte, hogy a szerelem virulta
előtt is lemondhat az ifju női szív az élet vá-
gyairól.

Várkonyi temetésén jelen voltak Mártonfyék,
csak Farkas hiányzott. Nem lehetett rávenni,
hogy elmenjen.

Ida férje halála után pár hónapi utazás-
ban keresett szórakozást, azután visszatért régi
otthonába. Eppen olyan időszakban lépett be a
rég nem látott szülői házba, mikor Farkast is
várták haza a székvárosból, hol éppen befe-
jezte jogi tanulmányait.

Oh a szép asszony régóta lappangó sze-
relme egyszerre öntudatra ébredt, a mint a
teljesen kifejtett szép ifjuval oly hosszú távollét
után először összeölekezett.

Ida a régi szerepet vette föl s úgy bánt
kedveltjével, mint azelőtt, a régi időkben; de
ez a bánásmód most már nem jól állt neki, szí-
vében titkos szenvedély lángolt, bármennyire
akarta is azt a tapasztalt idősebb nő szere-
telének feltüntetni. Aztán a régibb aránytalan-
ság is megszűnt közöttük, Farkas elérte Idát a
kifejtésében, ez pedig nem lett idősebb sem
szemre, sem bensőleg; tizenhatsz, tizenkilenc
éves viruló nőnek látszott s majdnem szüzi üde-
ség ömlött el a még ugyanazon karesu, finom
termeten. Az arc sem vesztett semmit ifjuságá-
ból, a szív pedig most élte még csak igazán
tavaszát az első szerelem öntudatra ébredt
bűvös érzelmében.

Oh de a hét évi különbség bár semmi
nyomot sem hagyott maga után, mégis meg-
volt, létezett láthatatlanul is, s a nőnek teljes
tudata volt róla, soha egy önfelédtt pillanata
sem volt, melyben ezt a borzasztó számot ne
látta volna intő rémként lelke előtt.

Ida nagy küzdelmeket állt ki. Érezte ő
már a viszontlátás első ölelésében is, hogy az
ifju is lángol s titkon szenved. Az egykor ol-
vasolt és félre értett dalok rejtelve most egy-
szerre világos lett előtte. Oh milyen nehéz volt
az, hogy ezt a némán is nyilatkozó szerelmet
erteni nem akarja, hogy el ne árulja magát!

Megpróbálta enyélő hangon a régi Ida
néni szerepét játszani. A viszontlátáskor mo-
solyogva fenyegette meg Farkast:

— Rossz báránycám voltál, egyetlen egy-
szer sem látogattad meg új otthonomat!

— Eppen mint te régi otthonodat, felett
vissza Farkas.

— Oh az egész más! engem gyerme-
kem, majd szegény férjem betegsége lekötve
tartott. De te micsoda mentséget hozhatsz föl?

— Azt, hogy képzeletben igen gyakran
voltam nálatok.

— Miért képzeletben?

— Jobb volt így; szebb, nemesebb volt.
Ida esodálkozva nézett rá, de valaki a
jelenlevők közül közbe szólt, a tárgyat elejtették

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt-re	6.75—6—
Uj buza őszre 1896.	6.44—6—
Őszi rozs	— — — —
Tavaszi rozs	7.06—7—
Őszi zab	— — — —
Tavaszi zab	6.18—19
Uj tengeri május—jun.-ra	4.16—18

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra [20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.39—40
Tavaszi buza márcz.—ápr.-re	7.52—54
Őszi rozs	— — — —
Tavaszi rozs	6.91—93
Őszi zab	— — — —
Tavaszi zab	6.40—42
Tengeri máj-jun.-ra	4.69—70.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 131 sz. Páralan bérlet 131 sz.

Csütörtökön 1896. március 19 én:

Faust.

Nagy opera 5 felvonásban, 9 képb. Szöve-
gét irták Barbier és Carré. Fordította: Ormai.
Zenéjét írta: Gounod K. (Rend: Tiszay.)

Személyek:

- Faust, tudor
- Mephistopheles, az elvilág szel-
leme
- Margaretha
- Valentin, Margaretha bátyja
- Marta, szomszédasszony
- Siebel, tanuló
- Wagner, Faust tanítványa
- Szomszéd
- 1-ső) mesterlegény
- 2-ik) katoná
- 3-ik) Éji őr
- Óreg polgár
- Pórnó
- Németh J.
- Tiszay D.
- B Ruzsinszky
- Hadai.
- Loesarekné.
- Galyasy.
- Rózsahegy.
- Némethi
- Fodor K.
- Nádasi.
- Szabó.
- Göndör
- Dobos.
- Vank.
- Takács.
- Sándor M.
- Diákok, katonák, polgárok, polgárnők.

Egy 16 nyilas
tanya-föld

a Nagyhegyesi pusztán,
rajta lévő gazdasági épületek-
kel együtt örök áron

ELADÓ.

Értekezhetni **Miklós-utca 1952.**
sz. a. a tulajdonossal.

Egy elsőrangú, népszerű, könnyen
terjeszthető biztosítási intézmény meg-
bizható, tevékeny

főügynököt

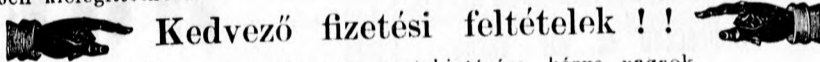
keres.
Ajánlatok „Productiv 18935” cz.
alatt Goldberger A. V.-hoz címzendők
Budapestre, Váci-utca. Csak tényleg
szerzőképes elők vétetnek tekintetbe.

Uj gazdasági gépraktár.

Van szerencsém a t. gazdaközönségnek b. tudomására hozni, hogy itt,
Debreczenben (Főtér Szikszay-ház)

Weiser J. C. gépgyáros gyártmányaiból
mezőgazdasági gépraktárt

nyitottam. — Nevezett gyár jól ismert neve és több kiállításon elsőrendű díj-
jakkal kitüntetett áruinak úgy **kitűnő minősége** mint az **árak jutányos** volta
teljes **garantiát** nyújt arra nézve, hogy a t. gazdaközönség igényei minden tekin-
tetben kielégittetnek.

Kedvező fizetési feltételek !!

A t. gazdaközönséget raktárom megtekintésére kérve, vagyok
tisztelettel

KLEIN JAKAB

Weiser J. C. gyár képviselője.

BECK SÁMUEL

kőbánya tulajdonos

tudatja az építő és épített körökkel, hogy vállalata keretében

CZEMENT és ASZFALTMUNKÁLATOKAT

is létesít.
Vallakozik: gránit-, terazzo (mozaik) beton-aszfalt, keramit- és cementlap bur-
kolásokra, csatornázásokra és nedves falaknak aszfalttal való gyökeres szárazzá tételére.

Minden kitűnő képzet szakmunkások alkalmazásával lesz végezve.
Raktáron vannak: román- és portland cement, cement-lapok, csatorna-csövek,
elszigetelő aszfalt lemez és fedélpapír.

Az áruk olcsóságára, jóságára, a munkák gyors és szakszerű ki-
vitelére nagy súlyt fektettek.

Értekezhetni a telepen Kis-Várad-utca 2090. sz.

Telefon szám 107.

Árpád a honfoglaló
Szent-István
első apostoli király,
I. FERENCZ JÓZSEF
dic-6 uralkodónk
arczképpel ellátott
millenniumi

KALAPOK,

melyek a budapesti egyetemi ifjuság által a f. hó 4-én tartott gyűlésen egyhangulag fővegének elfogadtatott s így természetesen minden város diáksága és intelligenciája ezen kalapot viseli.

Kapható

SCHWARCZ M. L.

divat üzletében, a főposta mellett.

Öshazánkból eredő levelek darabonként 10 kr.

Hirdetés.

A nagyerdői fürdő üzem

a gőzkazán belső revíziójának megtartása miatt f. hó 19-től — a további intézkedésig **szünetelni fog.**

Debreczen, 1896. évi márczius hó 16.

Debreczen sz. kir. város
erdőhivatala.

II. Magyar Osztálysorsjáték.

1896. február 5—8-ig, főnyer. 80.000 korona
1896. márczius 11—14-ig főny. 100.000 korona
1896. május 12—28-ig főny. 400.000 korona

és **600.000** jutalom kedvező esetben

egy millió korona
nyerhető.

Eredeti sorsjegyek az első osztályra:

1 egész 20 frt, 1 fél 10 frt, $\frac{1}{10}$ -ed 2 frt, $\frac{1}{20}$ -ad 1 frt.

Eredeti sorsjegyek

(mindhárom huzásra érvényes)

1 egész 60 frt, 1 fél 30 frt, $\frac{1}{10}$ -ed 6 frt, $\frac{1}{20}$ -ad 3 frt.

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett

a „Debreczeni ipar- és kereskedelmi bank“

Debreczen, Piacz-utca 1829. sz. I. em.

○ Kihuzott sorsjegyek díjmenesen kifizetnek. ○

Természetes illat, legnagyobb táperő,
könnyű emésztés.

Legjobb a

**CACAO
GAEDKE**

mindenütt kapható

P. W. Gaedke & Cie., Brünn és Hamburg.

Természetes illat, legnagyobb táperő,
könnyű emésztés.

Még csak rövid ideig
tart a

végkiárulás,

és a még raktáron levő áruk

gyári árnál

is **olcsóbban** adatnak el.

KISS LAJOS

női divat és vászon üzletében, Tisza-palota.

Egészség

a legrágább kincs a földön. Ez fenttartható és elérhető

HOFF JÁNOS

maláta kivonat egészségi-sörével.

Az ön malát-kivonat sörét nehéz tüdőbetegségben szenvedő leányom nagyon szereti és ennek azon jó hatása van, hogy beteg gyermekemet erősíti, a mi által a köhögési rohamokat könnyen kiállja, ugyszintén észlelhető, hogy a további lesoványosodás, mely már nagyon is beállott, ki van zárva. A katharrus kiállása után erősödés és a test gyarapodása szempontjából a sör ivását folytatnia kell.
Engels, le kész, Görlsdorf b/Seelow.

Maláta egészségi-chocolade.

Szíveskedjék ismét 5 font maláta-chocoladét küldeni, mely beteg leánykám-nál igen jó hatással volt. Ennek folytatólagos használása által remélem, hogy a gyermek erejét vissza nyeri. Később én is fogja maláta kivonat sörét.
Dasing, lelkész neje Teschen.

Összesített maláta kivonat.

Maláta-kivonat nőmnél igen tűnő hatással volt. Ezelőtt ajulásszerű gyengeség által gyötörtetett, mindig bágyadt és munka kedvetlen volt és ezért élet-unt is, úgy hogy aggodalommal voltam iránta; — most azonban erős, a gyengeség ajulással nem mutatkozott többé, dolgozik kedvvel és kitartással, a házite-endőit segédkezés nélkül tudja ellátni.
Iber, lelkész, Turnho-bach.

Maláta mell-czukorkák.

Dacz-ra annak, hogy a 6 nagy doboz mell-czukorkát még nem használtam fel egészen, mindazonáltal chronikus köhögésem, és torokbajom és a légzési szervek bajai teljesen eltűntek és reméllem, hogy a czukorkák folytonos használata által katarrhusom is megszűnik. Czukorkáit már gyakran ajánlottam és a jövőben is ajánlani fogom.
Drummer József, lelkész, Zegelin.

HOFF JÁNOS

cs. és kir. udvari szállító és a legtöbb Európai uralkodó udvari szállítója

Bécs, Graben, Braunerstrasse 8.

Kapható: Csanak József, Kontsek Géza, Rickl József, Pélegházi János és Tóth Kálmán urak üzleteiben.